

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(privind prevenirea și combaterea circulației ilegale a drogurilor, substanțelor
stupefiante, psihotrope, etnobotanicelor, substitutelor de droguri sau substanțelor
psihoactive noi)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind prevenirea și combaterea circulației ilegale a drogurilor, substanțelor stupefiante, psihotrope, etnobotanicelor, substitutelor de droguri sau substanțelor psihoactive noi) a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne.

Proiectul prevede modificarea Codului penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (*în continuare – Cod penal*), Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 (*în continuare – Cod de procedură penală*), Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (*în continuare – Cod contravențional*) și Codului transporturilor rutiere nr.150/2014 (*în continuare – Codul transporturilor rutiere*).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Elaborarea proiectului de act normativ are ca obiectiv de bază, dezvoltarea și perfecționarea reglementărilor în vigoare pentru a eficientiza prevenirea și combaterea faptelor infracționale din domeniul drogurilor. Această amendare legislativă este crucială atât pentru asigurarea protecției sănătății cetățenilor, cât și pentru stabilirea unui mediu ambiant cu un grad sporit de siguranță.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Traficul și consumul ilicit de droguri reprezintă un fenomen în ascensiune în Republica Moldova, determinat atât de contextul regional (inclusiv consecințele conflictului armat din Ucraina), cât și de adaptarea rapidă a grupărilor criminale la mijloace moderne de comunicare, finanțare și distribuție.

Conform datelor statistice aferente perioadei 2019 – 2025 (10 luni), au fost înregistrate 6844 de infracțiuni și 18071 de contravenții legate de droguri, ceea ce atestă o tendință clară de creștere a intensității fenomenului.

Totodată, substanțele ridicate/sechestrate evidențiază o creștere semnificativă a traficului de droguri sintetice (în special, PVP, MDMA, mefedronă), precum și a cocainei.

Volumele mari de PVP, MDMA, amfetamină, cocaină și alte substanțe sintetice demonstrează existența unor filiere active, bine organizate, cu legături internaționale, iar capturile reflectă profesionalizarea traficului și adaptarea continuă a metodelor de distribuție (inclusiv darknet, platforme criptate, plăți digitale).

În aceste condiții, cadrul normativ existent nu mai corespunde realităților existente ale pieței ilicite a drogurilor, fapt ce impune consolidarea mecanismelor legale de sancționare și prevenire.

Scopul proiectului este perfecționarea cadrului legal în domeniul prevenirii, combaterii și sancționării traficului ilicit de droguri, prin:

- extinderea tipurilor de substanțe incriminate (inclusiv NPS, etnobotanice, substituenți, precursori);
- majorarea pedepselor pentru formele agravate ale infracțiunilor;
- armonizarea legislației naționale cu a statelor europene și cu standardele internaționale;
- corelarea normelor din Codul penal, Codul de procedură penală, Codul contravențional și alte acte normative relevante.

Subsecvent, se denotă că proiectul urmărește crearea unui mecanism modern și eficient de combatere a traficului și consumului ilicit de droguri, în condițiile intensificării fenomenului și a necesității alinierii cadrului național la standardele internaționale și la realitățile operaționale actuale.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege consemnează următoarele amendamente după cum urmează:

I. Codul penal:

1. La art.134¹, alin.(4), noțiunea de „precursor” se reformulează și va avea următorul cuprins: „Prin precursor se înțelege substanță de origine naturală sau sintetică, utilizată ca materie primă în fabricarea drogurilor, substanțelor stupefiante, psihotrope, substitutelor de droguri sau substanțelor psihoactive noi, prevăzută în actele normative aprobate de Guvern.”.

2. La art. 209:

- denumirea articolului se aduce în concordanță cu prevederile Legii nr. 201/2025 cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, a precursorilor, a substanțelor psihoactive noi și a substitutelor de droguri (*în continuare – Legea nr. 201/2025*);

- la **alin. (1)** se instituie răspunderea penală pentru atragerea minorilor la consumul ilegal de droguri, substanțe psihoactive noi, substitute de droguri și etnobotanice, precum și pentru transmiterea unor astfel de substanțe către minori.

Modificarea propusă este indispensabilă pentru înlăturarea unor lacune normative inclusiv în vederea aducerii în concordanță a textului de lege cu noile prevederi stabilite prin Legea nr. 201/2025 în temeiul căreia au fost introduse în legislația națională noțiuni noi (substanțe psihoactive noi și substitute de droguri).

La fel, reieșind din impactul social negativ al consumului ilegal de droguri și/sau alte substanțe cu efecte similare se impune necesitatea modificării sancțiunilor penale pentru această categorie de infracțiuni, motiv pentru care, se propune excluderea amenzii penale și înlocuirea acesteia cu închisoarea;

- la fel, **la alin. (2)**, legea se completează cu agravante pentru comiterea ilegalităților precizate în alin. (1), și anume se adaugă următoarele circumstanțe agravante, acțiunile prevăzute la alin.(1) săvârșite:

- cu aplicarea violenței sau cu amenințarea aplicării ei;
- de două sau mai multe persoane;
- în proporții mari;
- cu folosirea situației de serviciu;
- pe teritoriul instituțiilor de învățământ, instituțiilor de reabilitare socială sau medicală, penitenciarelor, în locurile de agrement sau în alte locuri publice, în locurile de desfășurare a acțiunilor de educație, instruire a minorilor sau tineretului, a altor acțiuni culturale sau sportive ori în imediata apropiere a acestora;

- suplimentar, **la alin. (3)** pentru atragerea de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani a minorilor la consumul ilegal de droguri, substanțe stupefiante, psihotrope, etnobotanice, substitute de droguri sau substanțe psihoactive noi, săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora, se pledează pentru aplicarea închisorii de la 10 la 15 de ani.

3. De asemenea, Codul penal se completează cu **art.209¹**, care instituie răspunderea penală pentru transmiterea drogurilor, etnobotanicelor, substitutelor de droguri sau a noilor substanțe psihoactive către minori, precum și răspunderea penală în formă agravată pentru săvârșirea acestor fapte.

4. La art. 217, se înaintează următoarele modificări:

- denumirea articolului se aduce în concordanță cu prevederile Legii nr. 201/2025;

- la alin. (1) se instituie răspunderea penală pentru semănatul sau cultivarea ilegală a plantelor care conțin droguri, substanțe stupefiante, psihotrope sau etnobotanice, pentru prelucrarea sau utilizarea a astfel de plante, inclusiv se majorează sancțiunea amenzii și muncii neremunerate;

- la alin. (2) se reglementează răspunderea penală pentru producerea, fabricarea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea, livrarea sau distribuirea drogurilor, substanțelor stupefiante, psihotrope, etnobotanicelor, substitutelor de droguri sau substanțelor psihoactive noi, inclusiv se optează pentru majorarea sancțiunii penale pentru aceste fapte deosebit de periculoase;

- la alin. (3) se încriminează răspunderea agravată pentru circulația ilegală a drogurilor, substanțelor stupefiante, psihotrope, etnobotanicelor, substitutelor de droguri sau substanțelor psihoactive noi, fără scop de înstrăinare săvârșite de:

a) de două sau mai multe persoane;

b) de o persoană care a împlinit vârsta de 18 ani cu atragerea minorilor;

c) cu folosirea situației de serviciu;

d) pe teritoriul instituțiilor de învățământ, instituțiilor de reabilitare socială sau medicală, penitenciarelor, unităților militare, în locurile de agrement sau în alte locuri publice, în locurile de desfășurare a acțiunilor de educație, instruire a minorilor sau tineretului, a altor acțiuni culturale sau sportive ori în imediata apropiere a acestora.

- la alin. (4) se încriminează acțiunile prevăzute la alin.(1)-(3) săvârșite în proporții deosebit de mari;

- alin. (5) se expune într-o nouă redacție, astfel încât să fie posibilă liberarea de răspundere penală a persoanei doar pentru circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor, substanțelor psihoactive noi sau substitutelor de droguri fără scop de înstrăinare, cu respectarea următoarelor condiții: a) fapta să fie comisă pentru prima dată și b) liberarea de răspundere penală să fie realizată la faza de urmărire penală.

5. La art. 217¹:

- denumirea articolului se aduce în concordanță cu prevederile Legii nr. 201/2025;

- la alin. (1), se încriminează răspunderea penală pentru semănatul ori cultivarea de plante ce conțin substanțe stupefiante sau psihotrope, prelucrarea ori utilizarea unor astfel de plante fără autorizație sau pentru fabricarea produselor etnobotanice, săvârșite în scop de înstrăinare.

Respectiv, se optează pentru majorarea sancțiunilor în scopul asigurării unui răspuns prompt la amenințările legate de circulația ilegală a plantelor prenotate comise în scop de înstrăinare.

- la alineatele (2) și (3) se optează pentru delimitarea răspunderii penale pentru faptele de procurare, păstrare, deținere, depozitare, expediere, transportare, livrare, distribuire a drogurilor, etnobotanicelor, substanțelor psihoactive noi sau a substitutelor de droguri, săvârșite în scop de înstrăinare, în raport cu răspunderea penală pentru faptele de producere, preparare, experimentare, extragere, prelucrare și/sau transformare a drogurilor, etnobotanicelor, substanțelor psihoactive noi sau a substitutelor de droguri, săvârșite în scop de înstrăinare. Implicit se reglementează sancțiuni penale diferențiate în dependență de fapta comisă și gradul de prejudiciere;

- la alineatele (4) și (5) se majorează sancțiunile pentru circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor, substanțelor psihoactive noi sau a substitutelor de droguri în scop de înstrăinare dacă aceste fapte sunt comise în formă agravată.

Complementar, se exclude posibilitatea liberării de răspundere penală a persoanei în cazul comiterii oricăreia dintre infracțiunile privind circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor, substanțelor psihoactive noi sau a substitutelor de droguri în scop de înstrăinare.

6. La art. 217²:

- în denumire și în tot cuprinsul articolului se completează cu sintagma „substitutelor de droguri” în sensul Legii nr. 201/2025;

- complementar, se delimitează răspunderea penală pentru fapta de procurare, păstrare, expediere, transportare, livrare, distribuire, înstrăinare sau efectuare a oricăror alte operațiuni cu precursori în scopul producerii sau prelucrării drogurilor, substanțelor stupefiante, psihotrope, substitutelor de droguri sau substanțelor psihoactive noi;

- respectiv, alineatul unic devine alin. (1), iar articolul se completează cu alineatele (2) - (4);

- astfel, la alin. (3) se instituie răspunderea penală pentru circulația ilegală a precursorilor în scopul producerii sau prelucrării drogurilor sau a substitutelor de droguri, dacă fapta este săvârșită :

a) de două sau mai multe persoane;

b) de o persoană care a împlinit vârsta de 18 ani cu atragerea minorilor;

c) cu folosirea situației de serviciu;

d) în proporții mari.

La alin. (4) se instituie răspunderea penală în formă agravată pentru circulația ilegală a precursorilor în scopul producerii sau prelucrării drogurilor, etnobotanicelor sau a substitutelor de droguri, dacă fapta este comisă a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora sau b) în proporții deosebit de mari.

7. Complementar, în vederea combaterii circulației ilegale a drogurilor, etnobotanicelor, substitutelor de droguri sau substanțelor psihoactive noi, precum și în contextul recomandărilor Ministerului Justiției, se propune o nouă redacție a articolelor **217³–217⁶ și 218** din Codul penal.

8. La art. 219:

- la alin. (1), se prevede răspunderea penală distinctă în cazul organizării ori întreținerii speluncilor pentru consumul substanțelor psihoactive noi substitutelor de droguri, precum și punerea la dispoziție a localurilor în aceste scopuri. De asemenea, se majorează pedepsele penale;

- la alin. (2), pentru comiterea ilegalităților de la alin. (1) se includ următoarele agravante pentru comiterea acțiunilor comise:

a) de două sau mai multe persoane;

b) de o persoană care a împlinit vârsta de 18 ani cu atragerea minorilor;

c) cu folosirea situației de serviciu.

Necesitatea revizuirii articolelor 217–219 este determinată de faptul că acestea nu au mai fost modificate din anul 2016, ceea ce impune actualizarea și adaptarea reglementărilor la evoluțiile și realitățile actuale din domeniu.

9. La **art.248** alineatele (6)–(7) se propune revizuirea sancțiunilor, în conformitate cu recomandările Ministerului Justiției formulate în procesul de avizare prealabilă a proiectului.

Totodată, articolul se completează cu alineatele (8)–(11) prin care:

a) se reglementează răspunderea penală pentru contrabandă săvârșită de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora;

b) se incriminează introducerea sau scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a drogurilor în proporții mari;

c) se instituie circumstanțe agravante pentru faptele expuse supra.

II. La art. 20 alin. (3) din Codul de procedură penală, se extinde lista infracțiunilor pentru care urmărirea penală și judecarea cauzelor penale urmează să fie realizată de urgență și în mod prioritar.

Astfel, organele de urmărire penală, procuraturile și instanțele judecătorești urmează să asigure efectuarea urmării penale și judecarea cauzelor penale de urgență și în mod prioritar pentru componentele de infracțiuni consemnate la articolele la art.209¹, 217¹, 217², 248 alin.(9) – (11) din Codul penal.

Intervenția normativă corespunde principiului interesului superior al copilului consacrat în Convenția Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului din 20.11.1989 și Legea nr. 370/2023 privind drepturile copilului, or circulația ilegală a drogurilor, substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, a precursorilor, a substanțelor psihoactive noi și a substitutelor de droguri afectează în primul rând copii care sunt cei mai vulnerabili. Interesul superior al minorului trebuie să prevaleze în toate procedurile judiciare în care acesta este implicat. Durata excesivă a urmăririi penale și a procesului penal generează riscuri substanțiale pentru minor, printre care anxietatea și afectarea dezvoltării psihologice. Instituirea celerității procedurale reprezintă, astfel, un mijloc necesar pentru aplicarea efectivă a acestui principiu fundamental.

Prin urmare, instituirea regimului de urgență sau prioritar în cauzele penale ce implică minori apare ca o măsură proporțională și fundamentată, aptă să asigure aplicarea efectivă a principiului interesului superior al copilului și să consolideze mecanismele de protecție al acestuia în procesul penal.

III. Codul contravențional se completează cu articolele 86¹ și 86² în scopul reglementării răspunderii contravenționale pentru neluarea de măsuri privind înlăturarea consumului de droguri, substanțe stupefiante, psihotrope, etnobotanice, substitute de droguri sau de substanțe psihoactive noi, precum și pentru tănuirea unor asemenea fapte.

Implicit se pune accent pe instituirea răspunderii contravenționale în cazul în care faptele enumerate supra sunt comise:

- pe teritoriul instituțiilor de învățământ;
- pe teritoriul instituțiilor de reabilitare socială sau medicală;
- în locurile de desfășurare a acțiunilor de educație, instruire a minorilor sau tineretului ori

în imediata apropiere a acestora.

IV. La nivel național, este de consemnat că 80% de substanțele interzise care sunt puse în circuitul ilegal provin din străinătate fiind introduse prin intermediul transportului rutier de bunuri neînsoțite. În prezent, legislația Republicii Moldova nu reglementează obligația transportatorilor de a colecta datele despre persoana care transmite un bun neînsoțit, precum și a celei care recepționează bunul nominalizat, fapt pentru care se propune completarea **art. 3 din Codul transporturilor rutiere**.

Norma propusă spre completare va oferi organului central de specialitate al administrației publice în domeniul transporturilor rutiere posibilitatea de a elabora, iar Guvernului de a aproba regulile privind transportul rutier de bunuri neînsoțite.

Introducerea unei obligații legale de identificare a expeditorilor și destinatarilor ar reduce considerabil riscul utilizării serviciilor de transport rutier de bunuri neînsoțite pentru activități ilicite (contrabandă, trafic de droguri, obiecte interzise, bunuri provenite din infracțiuni). Datele de identificare ar permite autorităților să identifice rapid persoana responsabilă în situația în care un bun neînsoțit conține bunuri ilegale sau periculoase. Necesitatea reglementării rezultă, de asemenea, din vulnerabilitățile existente în domeniul transportului de bunuri neînsoțite, care permit utilizarea acestui serviciu pentru transportul ilegal de droguri, substanțe psihotrope, precursori, obiecte interzise sau bunuri provenite din activități infracționale, în condițiile în care lipsa obligației de identificare facilitează anonimatul și îngreunează investigațiile penale.

Adoptarea proiectului va contribui la reducerea traficului și consumului ilicit de droguri; creșterea capacității organelor de aplicare a legii de a interveni rapid; descurajarea grupărilor criminale prin pedepse disuasive; posibilitatea urmăririi penale pentru noile substanțe psihoactive și alinierea legislației naționale la standardele Uniunii Europene.

V. La **punctul 2 din Anexa nr.2 la Legea nr.201/2025** cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, a precursorilor, a substanțelor psihoactive noi și a substitutelor de droguri, subpunctul 2.2. se exclude.

<p>Raționamentul excluderii respective derivă din amendamentele propuse pentru art. 217¹ din Codul de procedură penală.</p>
<p>3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare</p>
<p>Nu sunt opțiuni alternative.</p>
<p>4. Analiza impactului de reglementare</p>
<p>4.1. Impactul asupra sectorului public</p>
<p>Nu este aplicabil.</p>
<p>4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative</p>
<p>Proiectul nu implică cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat. Implementarea acestuia se va asigura în limita resurselor financiare alocate anual conform Legii bugetului de stat și/sau din finanțare externă.</p>
<p>4.3. Impactul asupra sectorului privat</p>
<p>Proiectul de lege vizează sectorul privat în partea ce se referă la modificarea sugerată pentru art. 3 din Codul transporturilor rutiere, și anume introducerea obligației legale privind colectarea și păstrarea datelor de identificare ale persoanelor care transmit sau primesc colete neînsoțite generează pentru operatorii economici un impact financiar moderat, preponderent sub forma costurilor de ajustare tehnică și procedurală. Totuși, aceste costuri sunt justificate prin necesitatea prevenirii și combaterii circuitului ilegal de droguri, traficului ilicit și altor activități criminale care utilizează serviciile de transport de colete ca mijloc de disimulare.</p> <p>Este de relevat că obligația legală este proporțională cu interesul public major de prevenire și combatere a circuitului ilegal de droguri, domeniu în care transportul de colete neînsoțite este exploatat sistematic de rețele criminale.</p>
<p>4.4. Impactul social</p>
<p>4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal</p>
<p>4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen</p>
<p>Proiectul de lege, în ansamblu, nu se referă la prelucrarea datelor cu caracter personal, cu excepția modificării înaintate pentru Codul transporturilor rutiere. Însă prelucrarea datelor cu caracter personal, în situația respectivă se va efectua în conformitate cu rigorile Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, or temeiurile juridice de prelucrare a datelor cu caracter personal îl va constitui obligația legală a operatorilor economici, instituită prin modificările Codului transporturilor rutiere; interesul public major, constând în prevenirea și combaterea traficului de droguri și a altor infracțiuni grave; necesitatea asigurării trasabilității și identificării rapide a persoanelor implicate în activități cu risc criminogen ridicat.</p> <p>Impactul asupra prelucrării datelor este gestionabil și proporțional cu scopul major de interes public – prevenirea și combaterea circuitului ilegal de droguri, fenomen în raport cu care lipsa trasabilității identității expeditorilor și destinatarilor a permis dezvoltarea unor rețele infracționale. Măsurile propuse introduc un nivel suplimentar de responsabilitate și securitate, fără a afecta excesiv drepturile persoanelor vizate.</p> <p>Subsecvent, proiectul de lege nu generează diferențe sau tratamente discriminatorii pe criterii de gen.</p>
<p>4.5. Impactul asupra mediului</p>
<p>Beneficiile proiectului de lege pentru mediu sunt următoarele: diminuarea contaminării cu substanțe chimice toxice din laboratoare ilegale; reducerea riscurilor asociate transportului clandestin al drogurilor; prevenirea poluării accidentale sau intenționate.</p> <p>Astfel, adoptarea proiectului contribuie indirect la protecția mediului, pe lângă scopul său principal – prevenirea și combaterea consumului și traficului de droguri.</p>

4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe platforma www.particip.gov.md , precum și pagina web a Cancelariei de Stat (www.cancelaria.gov.md , secțiunea – Transparența decizională) s-a asigurat plasarea anunțului privind inițiativa de elaborare a proiectului actului normativ (a se vedea https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15550) și, respectiv, proiectul actului normativ.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul urmează a fi supus expertizării în cadrul procesului de avizare/expertizare. Concluziile expertizelor urmează a fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la prezentul proiect.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Elaborarea de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul transporturilor rutiere a proiectului de hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului transporturilor rutiere de bunuri neînsoțite, precum și aprobarea acestuia de către Guvern.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Măsurile necesare pentru implementare vor consta în crearea unui mecanism clar de cooperare cu autoritățile de aplicare a legii; instruirea personalului și responsabilizarea acestuia, precum și elaborarea normelor metodologice pentru operatorii economici etc.

Secretar de stat

Alexandru BEJAN